

Ο ΑΓΩΝΑΣ ΜΑΣ ΣΤΙΣ ΕΠΑΡΧΙΕΣ

“Αρχισε να εκδίδεται, ο «Θεσσαλικός Τύπος» καθημερινή εφημερίδα που την διευθύνει μια γυναίκα, η κ. Κ. Πάντου. Και η εξωτερική εμφάνιση και το περιεχόμενο του φύλλου, το παρουσιάζουν αντίξο με τον τύπο της πρωτεύουσας και γι αυτό συγχαίρομε μόλη μας την καρδιά τη διεύθυνσή του που μάς δίνει ακόμα ένα επιχείρημα για την ικανότητα της Ελληνίδας σε κάθε επάγγελμα. Το ιδιαίτερα ευχάριστο για τον αγώνα μας, είναι, ότι άμέσως από την αρχή παρουσιάζεται με άρχες φεμινιστικές με το να δημοσιεύει σε σειρά φύλλων τη διάλεξη της κ. Πάντου που έκαμε στο Βόλο, προδ' ολίγου καιρού και που την αναφέραμε σε προηγούμενο φύλλο μας. Όσο κι αν ο χώρος μας είναι λίγος, δεν μπορούμε να ντυταθούμε στον πειρασμό να ξαναδημοσιέουμε μερικά σημεία, που δείχνουν πόση πρόοδος έχει κάνει η κίνησή μας και σε μερικές ελληνικές επαρχίες και πόσο συνειδητός είναι ο φεμινιστικός αγώνας στις πιο φωτισμένες γυναίκες.

«Όσον αφορά το νοικοκυριό, θα σάς αποδείξω τώρα άμέσως, ότι μπορεί θαυμάσια κάθε γυναίκα να κυττάζει το νοικοκυριό της να εργάζεται συγχρόνως και ν' ασχολείται και με τα πολιτικά.

Είμαι της ιδέας, πώς; όταν η γυναίκα αναλάβει κάποια ευθύνη, που της εξυψώνει την οντότητά της, γίνεται καλύτερη ως σύζυγος ως νοικοκυρά, ως μητέρα. Όλες οι γυναίκες, που εργάζονται, όλες, που διευθύνουν καταστήματα και επιχειρήσεις, και είναι πολλές αυτές οι γυναίκες, κι εδώ στην Ελλάδα ακόμη, όλες οι διδασκάλισσες, που είναι μητέρες, σάς βεβαιώ πως είναι θαυμάσιες νοικοκυρές, θαυμάσιες μητέρες, άφροσιωμένες γυναίκες. Ξέρουν την αξία του χρόνου που είναι χρήμα, ξέρουν και την αξία του χρήματος, που το κερδίζουν, και δε σπαταλούν ούτε τον καιρό τους στον καθρέφτη, στο κουτσουμπούλι, και σε άσκοπες βόλτες στα μαγαζιά, ούτε το χρήμα τους σε κουρέλια και μπιχλιμπίδια.

Λοιπόν αφού είναι αποδεδειγμένο, πως η εργαζόμενη γυναίκα, είναι κατά κανόνα και καλή νοικοκυρά, όταν η γυναίκα αυτή αποκτήσει και κάποια οντότητα και δικαιώματα περισσότερο, που θα της ανοίξουν τα μάτια και θα τη μορφώσουν περισσότερο και θα την κάμουν να καταλάβει ποιος είναι ο πραγματικός προορισμός της, σάς βεβαιώ πως; το δικαίωμα ψήφου, που θ' αποκτήσει η γυναίκα, θα την κάμει πιο θετική, πιο σοβαρά, θα την κάμει να σκέπτεται και κάτι σοβαρότερο απ' το κουτσουμπούλι και τη μόδα. Και όταν το δικαίωμα της ψήφου, θ' ανυψώσει σιγά—σιγά τη γυναίκα, όταν η συναίσθησή της ευθύνει, που θα έχει και η υπερηφάνεια για την ευθύνη αυτή την εξυψώσει, τότε σά; βεβαιώ, θα λείψουν σιγά—σιγά και οι άηδεις εκείνοι τύποι της λεγομένης μοντέρνας γυναίκας, που περνά άεργη την ανώφελη ζωή της, διαβάζοντας ρομάντσα, γυρνώντας στα μαγαζιά, και θαυμάζοντας τον έαυτό της στον καθρέφτη. Όταν η γυναίκα εξηψωθεί; αφού αποκτήσει τα δικαιώματά της, όταν γεί-

νουν και οργανωθούν τάξεις των εργαζομένων γυναικών, των αγροτίδων, των διδασκαλισσών, των υπαλλήλων, των επιστημόνων, κάθε τάξης με τα δικαιώματα και υποχρεώσεις της, τότε εμπρός στο πλήθος των εργαζομένων γυναικών, των οποίων θα διαισθάνονται την υπεροχήν, θα αισθανθούν ντροπή για την ανώφελη ζωή τους και τα τρελλά τους έξοδα και όλες οι άεργες γυναίκες και θα προσπαθήσουν να γείνουν κι' αυτές χρήσιμες και ωφέλιμες στον έαυτό τους, στην οικογένειά τους, στην κοινωνία.

Μά θα μου εἰπήτε: “Αφού δὲν τὴν ἐζήτησαν ἀκόμη τὴν ψήφο, οἱ γυναῖκες, γιατί νὰ τοῦ, δοθῆ; Αὐτὴ τουλάχιστον τὴ σκέψη ἔχει κι ὁ κ. Ὑπουργός τῶν ἐσωτερικῶν. Νά τὴν ζητήσουμε κι ἔτσι θὰ τὴ δώσει. Σὰς βεβαιῶ πῶς αὐτὸ εἶναι ἀστείον. Κανένας σκλάβος πρὸ τῶν εἰχαν αἰῶνες σ λαθωμένον, καὶ ἔχασε τὴν συναίσθησιν τῆς οντότητός του, δὲν ἐζήτησε ποτέ, δὲν εἶχε ποτὲ τὸ θάρρος νὰ σπᾶσει διὰ μᾶς δμαδικῶς τὶς ἀλυσίδες του καὶ νὰ γυρέψει δμαδικῶς τὴν ἐλευθερία του.

Σὲ όλες τὶς ἐπαναστάσεις ὄλων τῶν αἰώνων, ὑπῆρξαν πάντοτε οἱ πρωτοπόροι, ἐκεῖνοι πρὸς πόνεσαν γιὰ τὴν ἀδικίαν καὶ τὴ σκλαβιά τῶν μαζῶν, κι ἐκεῖνοι ἐζήτησαν γιὰ τοὺς ἄλλους τὴν ἐλευθερίαν. Ποτὲ δὲν θὰ ἐλευθερωώτατε ἀπ' τὰ δεσμά τῆς δουλείας ὁ κόσμος καὶ ποτὲ δὲ θὰ ζητοῦσε δμαδικῶς τὴν ἐλευθερίαν του διότι οὔτε καὶ εἶχε συναίσθησιν αὐτῆς, ἀν δὲν ζητοῦσε τὴν ἐλευθερίαν αὐτὴ γιὰ τὴν σκλάβαν ἀνθρωπότητα ὁ Χριστός.

Ἡ φτωχὴ γυναίκα τῆς υπαίθρου, ἡ ταπεινὴ ἐργάτρια τῶν ἀγρῶν καὶ τῶν πόλεων, αὐτὴ πρὸς συνήθισε νὰ σκύβει καρτερικῶς τὸ κεφάλι ἐμπρὸς στὸν κύριο καὶ αὐθέντη της, πῶς θέλετε νὰ συλλάβει τὴν ἰδέαν τῆς ἐλευθερίας, πῶς μπορεῖ, πῶς τολμᾷ νὰ τὴν ζητήσῃ; Γι' αὐτὴν ὅμως, γιὰ τὸ ἀμέτρητον πλῆθος τῶν γυναικῶν, πρὸ δὲν τολμᾷ διότι δὲν ξέρει, διότι ἡ πολιτεία τὶς ἀφῆσε νὰ πλέουν στὸ σκοτάδι τῆς ἀμαθείας, γι' αὐτὲς ὅλες ἔχομε καθήκον καὶ ὑποχρέωση καὶ πρέπει νὰ ἔχομε τὴν τόλμην καὶ τὸ θάρρος νὰ τὴν ζητήσουμε ἡμεῖς, ἡμεῖς ὅλες οἱ ἄλλες, πρὸ εἴχαμε τὴν εὐτυχίαν νὰ ἀποκτήσουμε κάποια μόρφωση, ἡμεῖς ὅλες, πρὸ τὸ γυναικεῖον μας ἐνστικτικῶς ἐξάνίσταται, ὅταν βλέπομε τὴν ἀδικὴν σκλαβιά, στὴν ὁποίαν εἶναι καταδικασμένο τὸ φύλον μας.

Ἡ φωνὴ αὐτῆ τῶν διαφόρων γυναικείων σωματείων ὅλης τῆς χώρας, εἶναι μοῦ φαίνεται ἀρκετὴ διὰ τὸν κ. ὑπουργόν τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ πρέπει νὰ τὸν πείσῃ, ὅτι εἶναι καιρὸς ν' ἀποκτήσουν καὶ οἱ Ἑλληνίδες τὰ δικαιώματα, πρὸ ἀπέκτησαν οἱ γυναῖκες ὄλων τῶν πολιτισμένων χωρῶν τῆς γῆς, καὶ τὰ ὅποια ἐντὸς ὀλίγου θ' ἀποκτήσουν οἱ τοῦρκοισσες πρὸ μάλιστα χθὲς βγήκαν ἀπὸ τὸ χαρμί.»